

STIFTELSEN HOLMLIA NÆRMILJØ

Nr. 1 Mars 2012

Avisen vår

Vår i vente

Vannmiljøet i Holmlia:

Lusetjernet lå her.

Den første drabantbyen som har beholdt intakt et rikt, opprinnelig biomangfold.

Tekst: Øistein Flaten - Foto: Oslo Elveforum

- Hvilke krav stiller bydelens naturmiljø til vedlikehold og stell av den blå-grønne strukturen?
- Hvilke muligheter gir det for å skape mer fantasifulle, vakre omgivelser?

Vi henvender oss til Tor Holtan-Hartwig, elvevenn, leder av Miljøprosjekt Ljanselva, og spør om han kan gi en forklaring på hvorfor naturen på Holmlia er mye mer opprinnelig, ustrukturert og mindre parkfrisert enn i de drabantbyer som ble bygd tidligere.

- Da Holmlia ble planlagt for snart 40 år siden, ble det bestemt at området skulle beholde mer av det naturlige overflatevannet intakt lokalt enn på Lambertseter og i Groruddalen.

Det vanlige til da hadde vært å planere ut landskapet, legge småbekker i rør og drenere bort vannet fra våtmarker. Dette førte på den tid til at terrenget mellom hus og bygninger ble parklagt og sådd til med gress som ofte dannet store flater, av noen også kalt «gressørkener». I 2011 fikk Norge en lov om vern og utvikling av biomangfold som viser at planleggingen av Holmlia lå i spissen for en riktig utvikling.

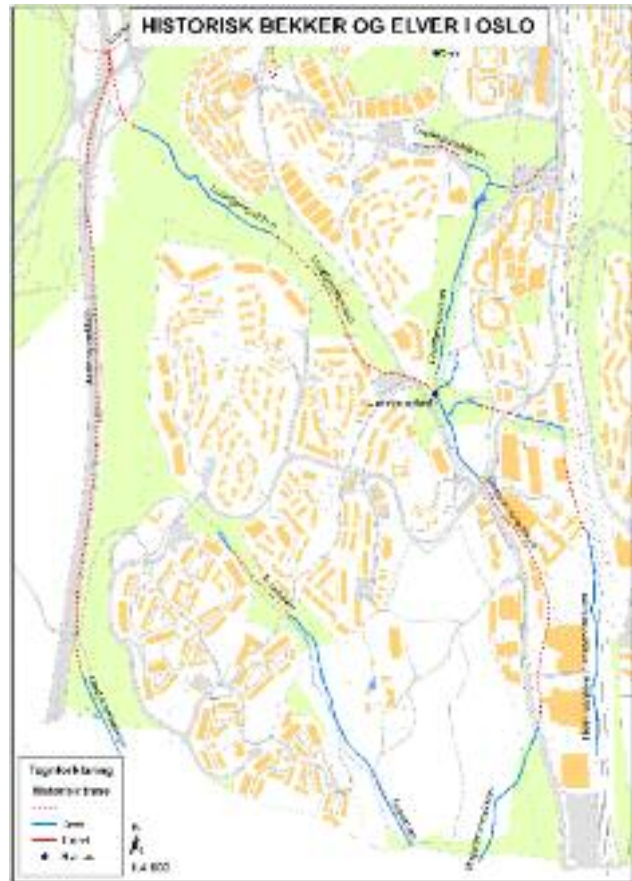
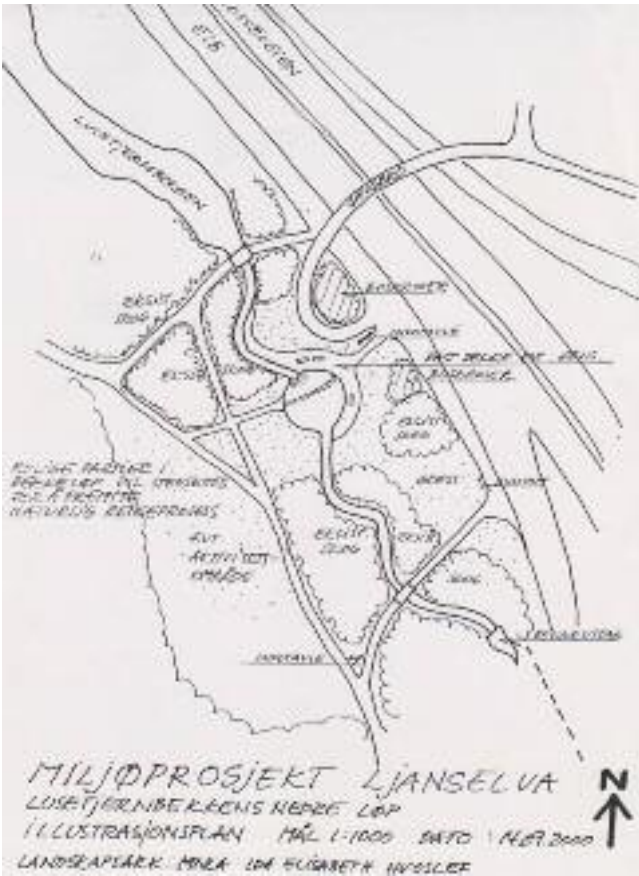
- Jeg hadde den gang gleden av å være med i den politiske styringsgruppen for utbyggingen av Holmlia som besto av tre personer med relativt store fullmakter. Vi ønsket oss en utbygging som tok mer hensyn til den opprinnelige naturen. Derfor ble det stilt strenge krav til entreprenørene. De måtte markere og «gjerde»

inn aktuelle, verneverdige naturområder nær byggeplassen før byggemaskinene ble tatt i bruk. Dette for å hindre naturskade.

Noen hevder at den lave vannstanden i Holmlia parkdam og den svake vannføringen i bekkene kan tale for at de bør legges i rør og overdekkes og parkbehandles?

- Det er en dårlig ide, sier Tor Holtan-Hartwig, helt i utakt med dagens krav om vern og utvikling av det biologiske mangfold. Den nye loven bør inspirere til å tenke motsatt. Den tidvis svake vannføringen er riktignok til bekymring, men det er mulig å føre mer av overvannet fra omliggende bygninger og harde flater til nærmeste bekk i hele Holmlia-området.

- Det forutsetter at politisk ledelse går inn for å utvikle en mer aktiv skjøtselsplan for det blå-grønne miljøet. For å påvirke en slik utvikling bør ledende personer i skolen fortsette med en god miljøundervisning, og sammen

Forslag til gjenåpning av Lusetjernbekken ved utløpet i Fiskevollbukta.

Holmliabekker med navn.

E18 ved utløpet.

med folk i borettslagene og i bydelsledelsen bidra til å arbeide fram økt forståelse, respekt og innsikt hva gjelder behandlingen av den blå-grønne strukturen.

- En skjøtelsplan bør forutsette at Lusetjernet gjenskapes i en

forminskert utgave der bekkene nå renner inn gjennom jernristen. Dessuten bør nedre del av bekken vest for Mosseveien gjenåpnes fram til Fiskevollbukta. Her kan det skapes en fin liten gytebekk som bidrar til å styrke sjørretbestanden i

Bunnefjorden – også kalt Norges fineste ørretvann. En del av Hallgerdammen bør gjenåpnes samtidig som lekeplassen forskyves litt mot nord. Det bør også vurderes om Rosenholmbekken kan gjenåpnes på en mindre strekning langs Rosenholmveien.

Holmliaparken - dammen og Lusetjernbekkens start.

Ravnåsen.

Tor Holtan-Hartwig der Lusetjernet lå.

- Før Ljanselva i sin tid ble lagt inn i en 400 meter lang fjellkulvert, rant Ljanselva ut i fjorden i felles utløp sammen med Lusetjernbekken og Mastemyrbekken.

Ida Elisabeth Hvoslef har for Miljøprosjekt Ljanselva laget en ideplan for denne gjenåpningen, se illustrasjonen.

Bekkene

Lusetjernbekken samler det alt vesentligste av overvannet fra Holmlia. Den rant fra **Lusetjernet** ned dalen under den store plassen som ble planert ut mellom skolene Holmlia og Lusetjern, videre åpen i lia ned mot Mosseveien og deretter lukket på vestsiden av veien og ut i Fiskevollbukta på det stedet som dannet felles utløp med Ljanselva. Som kjent ble Ljanselva i slutten av 1960-årene lagt inn i en 400 meter lang fjellkulvert fra Hallagerbanen og ned til Fiskevollbukta. Det skyldtes utbygging av Ljabrudiagonalen.

På stedet for det uttappede Lusetjernet – foran risten syd i Holmliaparken – møtes nå tre åpne bekker med liten vannføring: Fra nord **Lusetjernbekken/Holmlia parkbekk**, fra øst **Holm-**

liabekken/Jernbanebekken og fra syd **Rosenholmbekken** som også samler vann fra **Åsbekken** vest for Søndre Ås gård. En del av Rosenholmbekken bør kunne gjenåpnes langs Rosenholmveien.

Dammene (se mer på www.osloelveforum.no/dam register):

- Holmliaparken dam
- Søndre Ås gårdsdam
- Hallagerdammen, gjengravd, bør gjenåpnes delvis
- Åsdammen, ved grensen mot Oppegård
- Ravnåstoppen dam, syd for barnehagen
- Store Ljan gårdsdam
- Dam/utvidelse av Ljanselva ved kulverten, ved Hallagerbanen

Dagens skolesamarbeid om Lusetjernbekken:

- Rosenholm skole rydder langs **Åsbekken** vest og syd for Ås gård,
- Lusetjern skole følger opp **Lusetjernbekken** ned mot Mosseveien og
- Holmlia skole har oppsyn med de tre småbekkene i Holmliaparken (**Lusetjernbekkens** øvre løp med dammen nedenfor kirken, **Rosenholmbekken** som renner nordover fra Bydels- huset og **Holmliabekken** fra jernbaneområdet.